

Централен
кооперативен
съюз

е-бюлетин
Брой 2/2023

Бизнес и финанси

Икономически обзор

- 31.12.2022 г.: Макроикономически показатели и кооперативни стопански дейности
- 2023 г. Макроикономическа прогноза
- ОЛП: Темпове на нарастване

Финанси и осигуряване

- Актуално.: Корекции на данъчна основа, начислен ДДС и ползван данъчен кредит при несъбираеми вземания
- Данъчно третиране по ЗДДС на префактурирани консумативни разходи с различни данъчни ставки

Полезна информация

- Данъчно третиране по ЗКПО на отписване на вземания и задължения
- Предложения за промени в данъчното законодателство
- Предстоящи действия и срокове

ИКОНОМИЧЕСКИ ОБЗОР

Макроикономически показатели и кооперативни стопански дейности

2022 г.: Резултати и тенденции

3.4%

брутен вътрешен продукт

15.3%

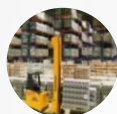
среден индекс на потребителските цени

13%

хармонизиран индекс на потребителските цени

Търговия на едро

В национален мащаб спадът в търговията на едро с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия е 6%, докато в кооперативната система се отчита ръст от 8%.

Търговия на дребно

При търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия ръстът в национален мащаб е 17%, а за кооперативната търговия той е 5%.

Промишленост

В национален мащаб се наблюдава 26% ръст на производството на храни, напитки и обработване на дървен материал при 20% ръст в кооперативната система.

Селско стопанство

Кооперативното селско стопанство отчита 17% ръст на приходите, при 19.7% в национален мащаб.

Туризм

Обемът на реализираните приходи в кооперативната система нараства 53% при 1.6 пъти в национален мащаб.

2023 г.: Актуализирана макроикономическа прогноза (БНБ от 24.01.2023 г.)

0.4%

брутен вътрешен продукт

7.9%

среден индекс на потребителските цени (БНБ)

4.2%

хармонизиран индекс на потребителските цени

Очаква се растежът на БВП през 2023 г. да се забави съществено до 0.4%. Факторите, които ще ограничат нарастването на икономическата активност са същественото намаление на правителственото потребление, преминаването от положителен към отрицателен принос на изменението на запасите и очаквания спад на износа.

Прогнозата за годишната инфлация е тя да се забави до 4.2% в края на 2023 г., но средно за годината ще достигне до 7%. Влияние ще оказват увеличените цени на суровини, недостига на работна ръка водещ до повишаване цената на труда, заложеното повишение на цените на ВиК услугите и други комунални разходи, и увеличението на акциза на тютюневите изделия.

ОЛП: Темпове на нарастване

Продължава нарастването на основния лихвен процент, който по месеци е:

0.00%

от 01.02.2016 г.

1.30%

от 01.12.2022 г.

1.42%

от 01.01.2023 г.

2.17%

от 01.03.2023 г.

ФИНАНСИ И ОСИГУРЯВАНЕ

КОРЕКЦИИ НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДДС И ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ ПРИ НЕСЪБИРАЕМИ ВЗЕМАНИЯ

С направени промени в ЗДДС (обн., ДВ, бр. 102/2022 г.) е създаден ред за намаляване на данъчната основа и начисления данък по доставка, когато вземането по нея е несъбираемо, както и ред за корекция на ползвания данъчен кредит от получателя на доставката (непогасил своето задължение към доставчика). Целта е да се синхронизира законодателството ни в областта на ДДС в съответствие с практиката на Съда на ЕС.

Съгласно новата разпоредба на чл. 126а, ал. 1 от ЗДДС при пълно или частично неплащане по облагаема доставка с място на изпълнение на територията на България **доставчикът – регистриран по ЗДДС намалява данъчната основа и начисления данък по доставката, когато са налице едновременно следните условия:**

- Издадена е фактура с начислен ДДС, който е включен в дневника за продажбите, а данъкът - в подадена Справка-декларация за ДДС
- Вземането по доставката е несъбираемо и не е извършено възмездно прехвърляне на същото
- Получателят и доставчикът не са свързани лица към момента на доставката и/или към момента, в който вземането по доставката вече се счита за несъбираемо
- Доставчикът може да докаже, че е предприел действия за събиране на вземанията по доставката (кореспонденция, покани за доброволно изпълнение, водени съдебни дела и т.н.)
- Доставчикът е уведомил писмено получателя, че счита съответното вземане за несъбираемо на основание чл. 126а, ал. 2 ЗДДС и разполага с доказателства, че уведомлението му е било изпратено до адреса на управление на получателя.

Следва да се има предвид, че с това уведомление доставчикът не се отказва от вземането си, а информира контрагента си, че по сделката им са налице условия за прилагане на чл. 126а, ал. 1 и 2 от ЗДДС.

При „частично плащане по доставка“ се приема, че данъкът е пропорционално включен в размера на извършеното плащане, поради което намалението може да се ползва само за реално неплатена част от доставката.

Съгласно чл.126, ал.2 от ЗДДС **вземането се приема за несъбираемо при следните обстоятелства:**

- изтекъл давностния срок – три или пет години от момента, в който вземането е станало изискуемо;
- погасено е по силата на закон;
- за вземане в размер до 600 лева - изтекли са 365 дни от момента, в който то е станало изискуемо;
- с влязло в сила съдебно решение е постановено, че вземането или част от него е недължимо, като вземането се счита за несъбираемо само по отношение на недължимата част;
- след приключване на изпълнително производство вземането е останало изцяло или частично несъбрано;
- производството по несъстоятелност на длъжника – получател по доставката, е прекратено с утвърден оздравителен план, в който се предвижда непълно удовлетворяване на вземането на доставчика, като в такива ситуации вземането се счита за несъбираемо до размера на неудовлетворената част;
- длъжникът – получател по доставката, е заличен след приключило производство по несъстоятелност или ликвидация. При частично неудовлетворено вземане то се счита за окончателно несъбираемо до размера на неудовлетворената част.

Ред за намаляване на данъчната основа и начисления данък

- Когато получателят е бил регистрирано лице към момента на доставката и са изпълнени условията, посочени в чл.126а, ал.1, **намалението на данъчната основа и на начисления данък се извършва от доставчика чрез издаване на кредитно известие** по чл. 115 ЗДДС до размера на пълното или частично неплатена част по сделката.
 - При данъчна основа на доставка до 100 000 лв. (включително), по която е налице несъбираемо вземане, известието подлежи на издаване в 3-месечен срок от изтичане на данъчния период, през който е възникнало съответното обстоятелство, обуславящо несъбираемост на вземането.
 - При данъчна основа на доставката над 100 000 лв., по която е налице несъбираемо вземане, доставчикът трябва писмено да уведоми компетентната териториална дирекция на НАП в 3-месечен срок от възникване на обстоятелство за пълно или частично неплащане по облагаема доставка.

От своя страна ТД на НАП разрешава издаването на кредитното известие към съставената фактура с начислен, но неплатен данък само когато получателят по доставката е упражнил право на данъчен кредит по фактурата. Органите по приходите трябва да издадат разрешението в 60-дневен срок от подаване на уведомлението от доставчика, като непроизнасянето в този срок се смята за разрешение за издаване на кредитно известие.

- **С издаване на протокол** в случаите по чл. 126б, ал. 2 и 3, при които намаляването на данъчната основа и на начисления данък при несъбираемо вземане по доставка се извършва чрез съставянето на протокол. Последният се издава по ред, определен с ППЗДДС, и в 3-месечен срок от изтичане на данъчния период, през който е възникнало съответното обстоятелство, определящо вземането като несъбираемо.

Данъчната основа и респ. данъка се намаляват с Протокол когато получателя на доставката е:

- нерегистрирано лице по ЗДДС към момента на доставката
- заличен след приключило производство по несъстоятелност или ликвидация
- е бил регистрирано лице по ЗДДС към момента на доставката, като е използвал получените стоки или услуги за извършване на доставки, за които не е налице право на приспадане на данъчен кредит

И в този случай, намалението на начисления ДДС при тези хипотези се определя като разлика между начисления данък по доставката и ползвания данъчен кредит от доставчика за получени от него стоки или услуги, пряко свързани с извършването на доставката, до размера на пълното или частично неплащане по сделката.

При последващо получаване на пълно или частично плащане по доставка, на която са намалени данъчната основа и начисления данък с издаване на кредитно известие или вземането по доставката е погасено изцяло или частично по друг възмезден начин, доставчикът е длъжен да издаде **дебитно известие** през данъчния период, през който е получено плащането или е погасено вземането, до размера на полученото плащане или погасяване по доставката.

Корекции в размера на ползвания данъчен кредит

Логично, регистрираното лице – получател по доставка, е длъжно да коригира размера на ползвания данъчен кредит при намаляване на данъчната основа и начисления данък, извършено от доставчика по чл. 126а ЗДДС. Корекцията трябва да се извърши за данъчния период на получаване на кредитното известие, издадено от доставчика (ал. 3 от чл. 78).

Съответно, ако регистрираното лице – получател, извърши пълно или частично плащане по доставка или погаси изцяло или частично задължението по сделката по друг възмезден начин, за която доставка то е извършило корекция на данъчния кредит по описания по-горе начин, той отново има право на данъчен кредит. За целта лицето – получател по доставката трябва да притежава дебитно известие, издадено от доставчика в съответствие с изискванията на чл. 126б, ал. 6 ЗДДС през данъчния период, през който е извършено плащането или погасяването на задължението (чл. 78, ал. 10 от закона).

Корекции на начислен данък или ползван данъчен кредит при доставчик или получател, които вече са с прекратена регистрация по ЗДДС към датата на издаване или получаване на кредитното известие са регламентирани с чл. 126, ал. 9 и 10 ЗДДС и се уреждат с писмено уведомяване на компетентната ТД на НАП и корекцията се прави след съответно получаване на разрешение.

Данъчно третиране по ЗДДС на префактурирани консумативни разходи с различни данъчни ставки

Със становище № 20-00-26/15.02.2023 г. на ЦУ на НАП се дава пояснение относно приложимата данъчна ставка за ДДС при префактуриране от наемодател на наемател на електроенергия, топлоенергия, природен газ, вода и др. (консумативни разходи) във връзка с въведената от 1 юли 2022 г. намалена данъчна ставка от 9% за доставките на централно отопление и на природен газ, при стандартно приложима ставка от 20% за доставка по отдаване под наем на недвижим имот. Въпросът за данъчното третиране на префактурираните консумативи е в пряка връзка доколкото това е основна и съпътстваща доставка, или отделни доставки със самостоятелно данъчно третиране, съобразено с практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС).

Практиката **до момента** относно данъчното третиране на консумативните разходи е, че **независимо че сумите, за които се извършва префактурирането, те не са предмет на отделна доставка от наемодателя към наемателя**, включвайки ги в данъчната основа на доставката по отдаването под наем по силата на чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗДДС, същите следва да се приемат като неразделна част от доставката по отдаване под наем и да се подчиняват на нейния данъчен режим.

Според установената **практика на СЕС** обаче **при определени обстоятелства няколко формално отделни доставки**, които могат да бъдат **извършени поотделно** и по този начин **могат да бъдат обложени или освободени поотделно**, трябва да се считат за една-единствена сделка, когато не са независими.

За да се определи дали доставките представляват няколко независими или една-единствена доставка, е необходимо да се анализират характерните елементи на съответната сделка.

Критерии за определяне на отделни независими доставки:

- **Наемателят има възможност да избира своите доставчици** и/или условията за използване на доставените стоки или услуги, и тогава тези доставки на стоки и услуги могат да се считат за отделни от отдаването под наем.
- **Наемателят може да взема решения относно своето потребление** на вода, електроенергия или топлоенергия, което може да се проверява чрез инсталирането на **индивидуални измервателни уреди** и да се фактурира в зависимост от потреблението, като доставките в този случай могат да се считат за отделни от наема.

Следователно, ставка от 9% се прилага при префактуриране на топлинна енергия от централно топлоподаване, когато за наетия обект има отделна партида за отчитане, без значение дали е с титуляр наемателя или наемодателя, и наемателят може да контролира обема на ползвана услуга. Същото се отнася и за наематели, които ползват природен газ и ако са изпълнени условията за отчитане на индивидуалното потребление чрез измервателни уреди, то доставката за префактуриране на този консуматив може да е с 9% данъчна ставка.

Критерии за определяне на основна и съпътстващи доставки като неделима доставка:

- Наличие на определен обем доставки на комунално-битови услуги, придружаващи неотменно доставката по отдаване под наем на недвижим имот, т.е. когато при договарянето на наем се ползват **не само съответните помещения, но и съвкупност от други услуги** (снабдяване с топла и студена вода, отопление на цялата сграда, интернет, охрана, техническо обслужване на сградата, асансьорите, почистването на общите части и др.) без последните да могат да бъдат отделени. Обикновено в тези случаи отдаваните под наем недвижими имоти разполагат само с общи измервателни уреди, а не с индивидуални и разпределението по наематели е на база отопляема наета площ или друг общ критерии, прилаган към всички наематели в обекта.
- В случаи, при които се потребява електроенергия, вода, отопление, охрана и др. услуги, отнасящи се до **общите части на сградата**, които се отчитат общо и не са включени в наемната цена, а се разпределят по определени критерии (брой ползватели/площ) на ползвателите на недвижими имоти следва да се считат като съпътстваща доставка на основната доставка – наема и се облагат със същата данъчна ставка като основната доставка.

Документиране, съобразно характера на доставките – като една-единствена доставка или като отделни доставки

- **При наличие на отделни независими доставки**, когато наемодателят е получател на комунално-битови услуги с приложими различни ставки на данъка (20% или 9%), при тяхното предоставяне на наемателите не следва да се променя приложената данъчна ставка на получените доставки. По избор се издава една обща фактура, в която на отделни редове се отразяват доставките с различни данъчни ставки или отделни фактури за доставките със съответната приложима данъчна ставка (20% или 9%).
- **При наличие основно и съпътстващи доставки** (една-единствена доставка), когато доставките на комунално-битовите услуги (независимо от данъчната ставка) са неделими от наема, консумативните разходи следва да бъдат документирани чрез включване на тези разходи във фактурите на наемното отношение и режимът на облагане се определя от доставката по отдаване под наем на недвижимия имот.

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Данъчно третиране по ЗКПО на отписване на вземания и задължения

В днешно време за една кооперативна организация е съвсем нормално да има текущи задължения и вземания по различни отношения с клиенти и доставчици.

В обстановка на несигурност, повишаваща се цена на енергийните ресурси и нарастваща инфлация много от контрагентите намаляват реалния си разполагаем доход и изпитват финансови затруднения, което води до затваряне на обекти, неплатежоспособност и несъстоятелност на организациите, поради което не уреждат задълженията си към партньорите в срок.

Търговските вземания, са договорни права за получаване на парични средства или други активи срещу предоставени стоки, продукция, пари или услуги. От счетоводна гледна точка вземанията от клиенти представляват финансови активи, съгласно СС 32 „Финансови инструменти“, тъй като са свързани с бъдещо получаване на парични средства. Съгласно т. 11.5, б. „б“ от СС 32 „Финансови инструменти“, при отказ от правата или отменяне на задълженията – балансовата стойност на финансовия инструмент се отразява като текущ финансов разход или текущ финансов приход от отписване на финансови инструменти.

Всяка кооперативна организация трябва да има разработена система за анализ и обезценка на вземания, която да бъде част от прилаганите счетоводни политики. При преценка на неплатените своевременно суми от клиентите трябва да се извършва оценка на платежоспособността им. Когато се установи, че те трайно не уреждат вземанията си, се пристъпва към анализ за индикации за обезценка, на база на който, се „признава“ невъзможността на клиента да плати своевременно задълженията си, на база решение за обезценка.

Отписване на едно вземане трябва да се извършва само когато е платено/прехвърлено или са изминали всички законни срокове за събирането му.

По отношение на данъчното облагане в чл. 34, ал. 1 от ЗКПО, изречение второ, е предвидено, че приходите и разходите от последващи оценки на вземания и **разходите от отписване на вземания като несъбираеми** не се признават за данъчни цели в годината на счетоводното им отчитане, при условие че в същата или в предходна година не е настъпило някое от обстоятелствата по чл. 37 от ЗКПО. Следователно, разходът от отписване на вземане или непризнати през предходни години разходи/приходи от последващи оценки на вземане, се признават за данъчни цели най-рано в годината, в която настъпи някое от обстоятелствата по чл. 37, ал.1, т.1-6 от ЗКПО при наличие на решение на управителния орган на съответната организация. Най-често срещани обстоятелства за отписване са:

- изтичане на давност от момента, в който вземането е станало изискуемо: на 5 години за вземания, за които законът не предвижда друг срок и на 3 години за вземания от възнаграждения за труд, за които не е предвидена друга давност, вземания за обезщетения и неустойки от неизпълнен договор, вземания за наем, за лихви и за други периодични плащания.
- заличаване на длъжника, когато вземането или част от него е останало неудовлетворено - признава се до размера на неудовлетворената част.

В резултат на регулация на разчетите по ЗКПО, в увеличение на счетоводният финансов резултат за периода се отнася признатият разход от обезценка на вземане. По този начин се реализира облагане на сумата на обезценката и се появява временна разлика, пораждаща актив по отсрочен данък за кооперативната организация. На основание на чл.37 ал.1. разликата се има обратно проявление най-рано през годината, през която настъпи някое от изброените обстоятелства.

На основание чл. 37, ал. 2 от ЗКПО, когато преди настъпване на обстоятелство по ал. 1 вземането бъде изпълнено, включително, но не само, чрез плащане, събиране или прихващане, непризнатите за данъчни цели приходи и разходи от последващи оценки по реда на чл. 34 се признават за данъчни цели в годината на изпълнението.

Разходът от отписване на вземане като несъбираемо би бил признат за данъчни цели, ако е налице достатъчна сигурност, че вземането не може да бъде събрано, като преценката за това следва да бъде извършена при спазване на счетоводното законодателство (налице са неопровержими доказателства, че вземането е несъбираемо).

Хипотези за третиране на вземания за данъчни цели:

- Неуредени и не са възникнали обстоятелства по чл.37 ал.1 от ЗКПО (не са обезценени за счетоводни цели) – няма регулация.
- Неуредени и не са възникнали обстоятелства по чл.37 ал.1 (обезценени са за счетоводни цели) – в ГДД за текущия период се посочват в увеличение с размера на обезценката.
- Неуредени и са възникнали обстоятелства по чл.37 ал.1 (не са обезценявани за счетоводни цели в предходен или текущ период) – няма регулация.
- Неуредени и са възникнали обстоятелства по чл.37 ал.1 (обезценявани са за счетоводни цели в предходен период) – в ГДД за текущ или в следващ период в намаление се посочва непризнатия разход за обезценка от предходен период. В случай, че вземането е отписано от баланса, то необезценената част е призната за разход и той не се регулира за данъчни цели.
- Уредени са през периода и са възникнали обстоятелства по чл.37 ал.1 – в ГДД за текущ или в следващ период в намаление се посочва непризнатия разход от обезценка от предходен период.

Задълженията в кооперативната организация възникват обичайно при доставка на активи или консумиране на разходи. Възможни са и ситуации, при които един пасив, се трансформира в друг пасив.

Регулация на задълженията за данъчни цели има само ако не са уредени и са изцяло или частично налични в баланса към края на годината. Ако едно задължение е отписано независимо на какво основание, няма регулация по ЗКПО.

Погасителната давност на задълженията, както и да се прекъсва, тече, възобновява, колкото и длъжникът да си признава задължение, минат ли 3 или 5 години (зависи от типа на задължението) от момента, в който е настъпила изискуемостта, за данъчни цели сумите се облагат. И се облагат в годината в която настъпи някое от обстоятелствата в чл.46 ал.1 от ЗКПО. В резултат на регулацията, в увеличение на счетоводната печалба се отнася неуредената част на задължението към края на годината. По този начин се реализира облагане на сумата и се появява временна разлика, пораждаща актив по отсрочен данък за дружеството, при условие, че преценката, е че ще се реализира бъдеща икономическа изгода (достатъчно облагаема печалба в бъдеще). На основание на чл.46 (3), разликата ще има обратно проявление през годината, когато е уредено задължението.

Хипотези за третиране на задължения за данъчни цели:

- Възникнали и неуредени, и не са възникнали обстоятелства по чл.46 ал.1 от ЗКПО – няма регулация
- Възникнали и неуредени, и са възникнали обстоятелства по чл.46 ал.1 (налични са за счетоводни цели) – в ГДД за текущ период в увеличение се посочва размера на задължението.
- Уредени са през периода и в предходен период не са възникнали обстоятелства по чл.46 ал.1 – няма данъчна регулация.
- Уредени са през периода и в предходен период са възникнали обстоятелства по чл.46 ал.1 и е приложена данъчна регулация в увеличение на счетоводната печалба - в ГДД за текущ период в намаление за данъчни цели се посочва размера на обложената преди това част на задължението.

В заключение обратното проявление на разликата за задълженията е годината, в която задължението се уреди, а за вземанията в годината, в която вземането е инкасирано (или “загубено”) или във всяка следваща година.

Предложения за промени в законодателството

Министерство на финансите публикува на 17.03.2023 г. за обществено обсъждане промени в ДОПК, които са насочени към засилване на мерките в областта на фискалния контрол на стоки с висок фискален риск. Предложенията целят по-ефективна превенция и противодействие срещу данъчните измами, укриването и внасянето на данъци. Предлага се предварително деклариране на данни за превозите на стоки на територията на страната на стоки с висок фискален риск, извършвани с транспортни средства над 3.5 тона.

В законопроекта за изменение на ДОПК е предвидено и изменение на следните данъчни закони:

Закон за корпоративното подоходно облагане

Въвеждане на задължение за заплащане на солидарна вноска за свръхпечалбите, генерирани от 1 юли 2023 г. до 31 декември 2023 г. Предвижда се мярката е временна и еднократно, и ще е валидна за всички лица, подлежащи на облагане с корпоративен данък.

Основата за определяне на солидарната вноска ще е разликата между данъчната печалба за периода от 1 юли 2023 г. до 31 декември 2023 г. и 50 на сто от средната стойност на данъчните печалби за 2018 г., 2019 г., 2020 г. и 2021 г., увеличена с 20 на сто.

Формулата за определяне на авансовото облагане е посочена в § 31д от проекта и тя включва средна стойност на данъчните печалби за 2018, 2019, 2020 и 2021 г., увеличена с 20%. Така определената сума се изважда от данъчната печалба за 2022 година. За получената стойност се прилага данъчна ставка от 33%, дели се на 12 месеца и се внася всеки месец до 15-то число от юли 2023 до края на годината.

Изравняването и дооблагането ще е след като данните за периода (2018 г. - 2021 г.) се сравнят с данъчната печалба за 2023 година, като се правят аналогични изчисления.

Закон за данъците върху доходите на физическите лица

Предложенията целят да се внесе яснота по отношение на данъчното третиране на доходите от продажба на виртуални валути, да се въведе приспадане на нормативно определени разходи при продажба на финансови активи, както и да се разшири обхватът на доходите, за които се предоставя информация от работодателите и предприятията платци на доходи. Във връзка с определянето на облагаемия доход от продажба или замяна на акции, дялове, компенсаторни инструменти, инвестиционни бонове и други финансови активи, в т.ч. и виртуални валути, както и от търговия с чуждестранна валута се предлага да се приспадат 10 на сто нормативно определени разходи.

Закон за данък върху добавената стойност

Предлага се срокът на намалената данъчна ставка (9%) на данъка за доставките на ресторантьорски и кетъринг услуги, за общата туристическа услуга в случаите по чл. 136 и за услугата за използване на спортни съоръжения да се прилага до 30 юни 2023 г. като сега действащият срок е до 31.12.2023г.

С постоянна намалена ставка на данъка ще продължат да се облагат доставките на услуги по настаняване, доставките на книги и периодични печатни произведения на физически носители или извършвана по електронен път и доставките на храни, пелени и хигиенни артикули, подходящи за бебета или за малки деца.

Закона за акцизите и данъчните складове

Предлага се течностите за електронни цигари, несъдържащи никотин, и заместителите на тютюна, съдържащи никотин, да се включат в обхвата на акцизните стоки и за тях да се прилагат правилата за тютюневите изделия.

В Закона за ограничаване на плащанията в брой - регламентираният праг за ограничаване на плащанията в брой в страната да се намали от 10 000 лв. на 5 000 лв. Предлага се и изплащането на трудовите възнаграждения в размери над прага от 5 000 лв. да се включи в режима на Закона, тъй като понастоящем изплащането на трудови възнаграждения е изключено от обхвата му.

ПРЕДСТОЯЩИ ДЕЙСТВИЯ И СРОКОВЕ

Деклариране и внасяне на авансови вноски за корпоративен данък

От 1.03. до 18.04.2023 г. данъчно задължени лица, които за 2021 г. отчитат НПП над 300 000 лв. са задължени да подадат декларация по чл. 87а, ал. 1 ЗКПО, с която да декларират видът и размерът на авансовите вноски за 2023 г.

Видът на дължимите вноски е в зависимост от размерът на НПП за 2021 г., като:

- ▣ месечни авансови вноски дължат лицата с НПП превишаващи 3 000 000 лв.;
- ▣ тримесечни авансови вноски дължат стопанските субекти с НПП в границите от 300 000.01 лв. до 3 000 000 лв., вкл.

Срокове за внасяне:

- **Месечните авансови** вноски се внасят в следните срокове:
 - ✓ до 18.04.2023 г. - дължимите вноски за м. януари, февруари и март 2023 г.;
 - ✓ до 15-то число на текущия месец - от м. април до м. ноември 2023 г.;
 - ✓ до 01.12.2023 г. – за м. декември 2023 г.
- **Тримесечните авансови вноски** за I-во, II-ро и III-то тримесечие на 2023 г. (за IV-то тримесечие не се прави авансова вноска) се внасят в следните срокове:
 - ✓ до 18.04.2023 г. – за I-во трим. на 2023 г.
 - ✓ до 17.07.2023 г. – за II-ро трим. на 2023 г.
 - ✓ до 01.12.2023 г. – за III-то трим. на 2023 г.

Данъци при източника по ЗКПО и ЗДДФЛ, дължими и удържани през I-во трим. на 2023 г.

Кооперативните организации, които са удържали данък при източника през първо тримесечие на 2023 г. декларират и внасят дължимия данък в срок до 03.05.2023 г.

При кооперативните организации това обикновено са облагаеми доходи, платени на:

- ▣ физически лица като наем за ползвано имущество, за предоставена услуга като свободна професия, извънтрудови правоотношения), както и за парични доходи от други източници (лихви, производствени дивиденди и др.)
- ▣ физически лица за дивидент или за лихви по заеми към кооперацията (чл.38, ал. 11 ЗДДФЛ)
- ▣ чуждестранни физически лица по чл.37 от ЗДДФЛ (например за възнаграждения за технически услуги, доходи от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения и други).

Припомняме базовите правила за определяне и удържане на данък дивидент, имайки предвид, че в настоящата кампания за провеждане на Общи събрания кооперациите биха могли да вземат решения за разпределение на дивидент за дялово участие.

- доходите от дивидент се облагат с окончателен данък по реда на чл. 38, ал. 1 от ЗДДФЛ определен върху брутната сума на дивидента, утвърден от Общото събрание на кооперацията, при ставка от 5%. С данък не се облагат дивиденти, за които ОС е взело решение да не се изплащат, а да се капитализират чрез увеличаване на дяловата вноска.
- дължимият окончателен данък върху доходите от дивидент се определя и удържа от кооперацията, платец на дохода, и се декларира с декларация по чл. 55, ал. 1 от ЗДДФЛ в срока на внасянето му – до края на месеца, следващ тримесечието, през което е взето решението за разпределяне на дивидент.
- окончателният данък се внася независимо от това дали дивидента е изплатен или не.

Местни данъци и такси за имоти и превозни средства по ЗМДТ

До 02.05.2023 г. е срокът, в който дължимият годишен данък върху недвижимото имущество и превозни средства може да се плати с отстъпка от 5%.

При плащане на части, сроковете съответно са:

- до 30.06.2023 г. – за I-вото полугодие
- до 31.10.2023 г. – за II-рото полугодие

Сроковете за внасяне на дължимата такса битови отпадъци по ЗМДТ, както и евентуална отстъпка, ако е предвидена такава, се определят от общинския съвет по местонахождение на имота. Следователно, кооперативните организации следва чрез администрацията на съответната община да се информират какви са актуалните срокове за внасянето на таксата.

Удължен срок

До 31.03.2024 г. със Заповед № ЗМФ-31 от 13.01.2023 г. е удължен срокът за реализиране на бутилирани алкохолни напитки с код по КН 2208 и с алкохолно съдържание, равно и превишаващо 15% vol, облепени с бандерол по образец, утвърден със Заповед № ЗМФ-859 от 18.09.2017 г. (обн., ДВ, бр.77 от 2017 г.: отм., бр. 79 от 2021 г.).

Дирекции:

„Икономическа политика“ и „Финанси и счетоводство“

тел: 02/926 67 28

email: coop_economics@cks.bg

тел: 02/926 64 26